

Raadsavond	20 juni 2022
Zaaknummer	447194
Portefeuillehouder	I.A.A. van der Meer
Opsteller	Bas Hoogerhuis bhoogerhuis@kaagenbraassem.nl
Onderwerp	Vervolgopdracht Transitiecommissie

Beslispunten

De Transitiecommissie de formele vervolgopdracht geven om verder onderzoek te doen naar het duurzaam verwarmen van de gemeente Kaag en Braassem.

Wat willen we bereiken?

De overstap van fossiele brandstoffen naar duurzame warmte voor de gebouwde omgeving in Kaag en Braassem.

Wat gaan we daarvoor doen

De Transitiecommissie gaat onderzoeken hoe we per dorp binnen de gemeente Kaag en Braassem tot een Wijkuitvoeringsplan (WUP) komen. Het doel is om tot een wijk- of kernaanpak te komen.

In een Wijkuitvoeringsplan wordt de Transitievisie Warmte uitgewerkt tot wijkniveau. Er is geen vaste volgorde in de dorpen, er zal worden gestart waar het draagvlak het grootst is. Het kan zijn dat er trajecten naast elkaar lopen.

Inleiding

Om klimaatverandering tegen te gaan worden op (inter)nationaal, regionaal en lokaal niveau plannen gemaakt om in 2050 alleen nog maar groene, duurzame energie te gebruiken. Zo ondertekende Nederland in 2016 als één van de 196 landen het Klimaatverdrag van Parijs. In dit verdrag zijn afspraken gemaakt om de CO₂-uitstoot te verminderen en in 2050 vrijwel geen CO₂-uitstoot meer te hebben. De gemeente Kaag en Braassem heeft zich geconformeerd aan het Klimaatakkoord.

Onderbouwing

Het Nationaal Klimaatakkoord

Deze afspraken zijn op nationaal niveau vertaald in het, in 2019 gepresenteerde Klimaatakkoord. Hierin zijn verschillende organisaties en bedrijven inhoudelijk overeengekomen hoe de uitstoot van broeikasgassen teruggebracht kan worden. In de bijbehorende Klimaatwet is de doelstelling voor Nederland vastgelegd: De CO₂- uitstoot moet in 2030 met 49% en in 2050 met 95% gedaald zijn ten opzichte van het niveau van 1990. Voor Nederland betekent dit dat in 2050 geen gebruik meer kan worden gemaakt van niet hernieuwbare energiebronnen zoals aardgas, olie en kolen en dat we met elkaar de overstap gaan maken naar hernieuwbare energiebronnen voor zowel de elektriciteits- als de warmtevraag. Om dit te realiseren wordt op nationaal niveau gewerkt aan passende wet- en regelgeving. Deze Transitievisie warmte concentreert zich op de warmtevraag.

De Regionale Energiestrategie

Vanuit het Klimaatakkoord is besloten om per regio een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen. In totaal zijn er 30 regio's en Holland Rijnland is hier één van. Voor de RES werkt de gemeente Kaag en Braassem met andere gemeenten en partijen binnen de regio samen om te kijken waar in de toekomst duurzame energie kan worden opgewerkt. De RES 1.0 Holland Rijnland is door de Raad op 31 mei 2020 vastgesteld. Onderdeel van de RES 1.0 is de Regionale Structuur Warmte (RSW). Hierin wordt specifiek gekeken naar de (toekomstige) warmtevraag en de aanwezigheid van duurzame warmtebronnen binnen de regio. Een van de voornaamste conclusies van de RSW Holland Rijnland is dat de regio op dit moment niet genoeg warmte heeft om de eigen regio duurzaam mee te verwarmen en daardoor gedeeltelijk afhankelijk is van warmte buiten de regio.

De Transitievisie Warmte

Als onderdeel van het Klimaatakkoord is het besluit genomen dat in 2050 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen van het aardgas af moeten zijn en dat gemeenten voor 2022 een Transitievisie Warmte (TVW) hebben opgesteld. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt wat voor alternatieve warmtebronnen er per gemeente beschikbaar, welke buurten eventueel voor 2030 van het aardgas af kunnen én welke na 2030 pas aan de beurt komen. Dit visiedocument geeft richting aan de strategie voor aardgasvrij en zal nader ingaan op concrete projecten en initiatieven.

Transitiecommissie

Er zijn gemeentes die externe bureaus inschakelen om de Transitievisie Warmte op te stellen, maar de gemeente Kaag en Braassem heeft dit met de inwoners zelf gedaan. Deze inwoners met heel veel kennis vormen de Transitiecommissie. Het voordeel hiervan is dat er minder kosten gemaakt worden en er een veel groter draagvlak is. De opdracht die de Transitiecommissie nu krijgt is de volgende stap in de transitie naar duurzame warmte.

Uitvoering

Kosten

Vanuit het Rijk is er in 2021 € 202.101 beschikbaar gesteld voor de Transitievisie Warmte.

De Transitievisie Warmte heeft tot april 2022 € 52.000 gekost.

Er wordt vanuit het jaarrekening resultaat 2021 voorgesteld om € 211.000 mee te nemen voor de transitievisie Warmte naar het jaar 2022. Dit bestaat uit het restant bedrag vergoeding van het Rijk € 150.101 en € 60.889 regulier budget (= budget dat beschikbaar is voor het thema duurzaamheid) uit 2021. De totale verwachte kosten voor de Transitievisie Warmte blijven binnen het beschikbare budget en zijn incidenteel.

Participatie en tijdslijn

- Er is sprake van inwonerparticipatie op verzoek van de gemeenteraad. De gemeente, de inwoners en de ondernemers dragen samen en individueel de verantwoordelijkheid de overstap naar het verduurzamen verwarmen van de gemeente Kaag en Braassem. De woningcorporaties Stichting Meerwonen en Woondienst Aarwoude, netbeheerder Liander en initiatieven als Leimuiden Duurzaam spelen ook een rol in de transitie. De overstap naar een duurzaam verwarmd Kaag en Braassem wordt daarom een samenspel tussen de betrokkenen en belanghebbenden.
- De verwachting is dat deze zal worden uitgebreid naar lokale commissies in elk dorp met leden van de Transitiecommissie als initiator en inspirator. Het streven is om elk jaar één wijkuitvoeringsplan voor een kern op te leveren.

- De Transitievisie Warmte is een document dat elke vijf jaar wordt geactualiseerd.

Risico's

Geen.

Indien het besluit niet wordt genomen dan verliezen we het momentum en geven hiermee een verkeerd signaal naar de inwoners, wij hebben als gemeente een voorbeeldfunctie. Bovendien zetten we onze goede relatie met de Transitiecommissie op het spel en verliezen draagvlak onder deze commissie en de inwoners. Hierdoor raken we achter op schema en worden de doelen die in de Klimaatwet staan niet gehaald.

Regio

Holland Rijnland is één van de 30 regio's voor de Regionale Energie Strategie. De gemeente Kaag en Braassem is onderdeel van Holland Rijnland. Voor de vervolgoopdracht wordt er gekeken naar de elf individuele dorpen binnen de gemeente Kaag en Braassem.

Duurzaamheid

De Transitievisie Warmte is onderdeel van het duurzaamheidsprogramma van de gemeente Kaag en Braassem. Naast deze opgave van duurzaam verwarmen spelen er nog vele andere opgaves.

Evaluatie

Jaarlijks zal er geëvalueerd worden of we op schema liggen richting 2050 en of er voldoende budget is om het te realiseren. Op het moment dat we uit de pas lopen of budget tekort komen, zullen wij dat aan de gemeenteraad voorleggen.

Roelofarendsveen, 7 juni 2022

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,	
de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
R. van Zijl	A. Heijstee-Bolt